

Melleruds kommun
kommunen@mellerud.se

Beslut efter uppföljning för grundskola

efter tillsyn i Rådaskolan i Melleruds kommun

Uppföljning av tillsyn i Rådaskolan

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Melleruds kommun under våren 2015 och fattade den 2 juli 2015 ett beslut efter tillsyn av Rådaskolan. Efter uppföljning av de brister som kom fram i tillsynen fattade Skolinspektionen nya beslut den 21 juni 2016 och den 19 januari 2017. Det senare förenades med en möjlighet för Skolinspektionen att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vite om Melleruds kommun inte avhjälpes den påtalade bristen.

Detta beslut bygger på det som har kommit fram i utredningen efter beslutet den 19 januari 2017. Melleruds kommun lämnade en redovisning av vidtagna åtgärder den 24 april 2017 samt kompletterande uppgifter den 20 juni samma år. Skolinspektionen inhämtade också uppgifter vid ett uppföljningsbesök på skolan den 23 augusti. I den skriftväxling som har följt mellan Skolinspektionen och Melleruds kommun har kommunen lämnat kompletterande yttranden den 17 oktober 2017 och den 9 februari 2018.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte fullt ut har avhjälpes den påtalade bristen. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpes bristen.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Melleruds kommun att senast den 25 maj 2018 vidta åtgärder för att avhjälpes den påtalade bristen. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Melleruds kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 och 12 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärd behöver vidtas för att avhjälpa bristen:

- Rektorn ska se till att beslut om anpassad studiegång föregås av en utredning av elevens förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning, avseende både omfattning och ämnen, så att det särskilda stödet kan utformas i enlighet med elevens behov och förutsättningar.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning vid uppföljning av tillsynen

Uppföljningen visar inte annat än att Melleruds kommun har avhjälpt den påtalade bristen avseende de elever som får sin undervisning *vid Rådaskolan*; det framkommer inte annat än att behov av särskilt stöd numera utreds skyndsamt för de elever som får sin undervisning i skolans lokaler.

Vad gäller det särskilda stöd som Rådaskolan ger elever i form av undervisning *vid Stubben HVB* visar uppföljningen dock på brister. Bristerna består i att Melleruds kommun inte i tillräcklig utsträckning utreder elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning. Kommunen har inte, trots en direkt fråga från Skolinspektionen, kunnat redogöra för vilka konkreta överväganden som har legat till grund för att samtliga av dessa elever har fått omfattningen av undervisningen begränsad till som mest fyra timmar per vecka. Enligt uppgifter från kommunen handlar det om sammanlagt tio elever under de senaste två åren.

Skolinspektionens genomgång av åtgärdsprogram och utredningar för de elever som senast har fått särskilt stöd i form av undervisning vid Stubben HVB visar att det i samtliga fall saknas ett resonemang kring vilken omfattning av undervisning eleven kan tillgodogöra sig. Trots detta har omfattningen av samtliga elevers undervisning begränsats till tre timmar per vecka i ett begränsat antal ämnen. Det framgår varken i utredningar eller beslut om särskilt stöd vilka överväganden som ligger till grund för att de aktuella elevernas undervisning har begränsats i så hög grad.

Arbetet med att utreda elevers behov av särskilt stöd får mot denna bakgrund anses bristfälligt. Inför ett beslut om att begränsa en elevs skolgång är det viktigt att skolan gör en grundlig utredning av elevens förutsättningar att tillgodogöra sig undervisning, avseende både omfattning och ämnen, så att det särskilda stödet kan utformas i enlighet med elevens behov och förutsättningar. Eleven riskerar annars att få en mer begränsad undervisning än vad dennes behov kräver och därmed inte ges förutsättningar att utvecklas så långt som

möjligt enligt utbildningens mål. Eleven berövas då även delar av sin rätt till utbildning.

Rättslig reglering

Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om detta inte är uppenbart obehövligt.

Om det särskilda stödet inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

Enligt förarbetena till skollagen (prop.2009/10:165, sid 221) har skolan ett kompensatoriskt uppdrag. Utbildningen ska ta hänsyn till alla elevers olika behov, där en strävan ska vara att uppväga skillnader i deras förutsättningar.

Skolinspektionens uppföljning

Av det yttrande som Melleruds kommun lämnade den 9 februari 2018 framgår att Rådaskolan – under åren 2016-2017 och tills yttrandet lämnades – har haft tio elever som har fått särskilt stöd i form av undervisning vid Stubben HVB istället för undervisning i Rådaskolans lokaler. Enligt uppgifter från Stubben HVB rör det sig om 16 elever. Det framgår också av kommunens yttrande att ingen av dessa elever vid något tillfälle har fått undervisning vid Stubben HVB som omfattar mer än fyra timmar per vecka.

I yttrandet svarar kommunen på en fråga från Skolinspektionen om vilka överväganden som har legat till grund för rektorns beslut om omfattningen av undervisningen vid Stubben HVB. Av kommunens svar framgår inte mer än att rektorn fattar sådana beslut utifrån resultatet av en utredning och i samråd med elevhälsan. Utredningen består enligt yttrandet av kontakter med avlämnande skola och socialtjänsten i elevens hemkommun samt möten med eleven och personal från Stubben HVB.

Skolinspektionen har tagit del av utredningar och beslut om särskilt stöd för de tre elever vid Rådaskolan som senast har fått särskilt stöd i form av undervisning vid Stubben HVB istället för undervisning i Rådaskolans lokaler.

Beslut

2018-02-23

5 (5)

Dnr 43-2014:8142

Undervisningen för de tre eleverna har, enligt beslut om åtgärdsprogram och anpassad studiegång, varit begränsad till tre timmar per vecka. För två av eleverna har undervisningen även varit begränsad till ämnena svenska, matematik och engelska. En av eleverna har därutöver fått undervisning i ämnena samhällskunskap och geografi.

Ingen av utredningarna gällande de tre eleverna innehåller någon beskrivning som motiverar att eleven endast kan tillgodogöra sig tre timmar undervisning per vecka i ett begränsat antal ämnen. En av eleverna är enligt utredningen "studiemotiverad, intresserad, nyfiken och har lätt för att lära sig" och "har stora möjligheter att utvecklas mot kunskapskraven i läroplanens flesta ämnen". En annan har enligt utredningen "visat studiemotivation och intresse för skolarbetet". Vad gäller den tredje eleven visar utredningen att "[e]leven har goda förutsättningar att nå kunskapskraven för betyg i de flesta ämnen". Denna elev bör enligt utredningen få undervisning i engelska, svenska, matematik, geografi och biologi. I beslut om särskilt stöd begränsades undervisningen trots detta till ämnena svenska, matematik och engelska.

Motivering till val av verktyg

Melleruds kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Melleruds kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

På Skolinspektionens vägnar

Helena Boëthius
Enhetschef

Oskar Cliffordson
Föredragande